

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΔΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΛΛΑΔΑ 2.0

ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Τα Δάνεια Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (στο εξής τα «Δάνεια Τ.Α.Α.») θα καλύπτουν κατ' ανώτατο όριο ποσοστό ύψους πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων, ενώ η ιδιωτική συμμετοχή των επιχειρήσεων θα ανέρχεται, κατ' ελάχιστον, σε ποσοστό ύψους είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους. Η Ίδια Συμμετοχή δύναται να καλύπτεται με κεφάλαια από τα ίδια χρηματικά διαθέσιμα ή/και δάνεια μειωμένης εξοφλητικής προτεραιότητας που λαμβάνει ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου από τους μετόχους ή εταίρους ή άλλες εταιρείες συνδεδεμένες με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και με εισφορά σε είδος που συνδέεται ευθέως με την επιλέξιμη επένδυση, αποτιμάται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του επιλέξιμου επενδυτικού κόστους.

Το επιτόκιο των Δανείων Συγχρηματοδότησης θα καθορίζεται από το επιτόκιο αγοράς κατά την κρίση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών θεσμών, κατά περίπτωση. Το επιτόκιο χορήγησης των Δανείων Τ.Α.Α. θα καθορίζεται με υπουργική απόφαση εκδιδόμενη κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου τέταρτου του ν. 4822/2021.

ΠΥΛΩΝΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Τ.Α.Α.

1. Πράσινη μετάβαση
2. Ψηφιακός μετασχηματισμός
3. Καινοτομία - έρευνα και ανάπτυξη
4. Οικονομίες κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων
5. Εξωστρέφεια

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ	ΤΡΑΠΕΖΑ	Τ.Α.Α.
<ul style="list-style-type: none"> • Φυσικό ή νομικό Πρόσωπο σε Ελλάδα ή/και εξωτερικό. • Αποδεκτές από την Τράπεζα μορφές ίδιας συμμετοχής - περιορισμός της εισφοράς σε είδος έως το 10% του προϋπολογισμού επένδυσης. • Ίδια συμμετοχή τουλάχιστον 20% του προϋπολογισμού της επένδυσης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δάνειο Συγχρηματοδότησης με όρους σύμφωνους με τα συνήθη τραπεζικά κριτήρια και την πιστοδοτική αξιολόγηση. • Παροχή χρηματοδότησης τουλάχιστον 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης με Δάνειο Συγχρηματοδότησης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Το ποσοστό συμμετοχής του δανείου Τ.Α.Α. στο χρηματοδοτικό σχήμα καθορίζεται ανάλογα με τον Πυλώνα. • Το Δάνειο Τ.Α.Α. μπορεί να είναι κάθε τύπου περιλαμβανομένων ομολογιακών δανείων. • Χορήγηση δανείου Τ.Α.Α. έως 50% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΑΝΕΙΟΥ Τ.Α.Α.

Σκοπός	Υλοποίηση επιλέξιμου προϋπολογισμού επένδυσης.
Διάρκεια	Καθορίζεται στην δανειακή σύμβαση τράπεζας-επενδυτή.
Περίοδος Διαθεσιμότητας Πόρων Τ.Α.Α.	Έως 31/08/2026 Η ακριβής περίοδος διαθεσιμότητας θα καθορίζεται από την Τράπεζα σε συνεργασία με τον Επενδυτή.
Εκταμείψεις	Εφάπαξ ή πολλαπλές ανάλογα με την επένδυση.
Ελάχιστο Επιτόκιο	0,35% : Τρέχον ελάχιστο, βάσει Υπουργικής Απόφασης που αναμένεται & ελέγχου

	σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
Περίοδος Χάριτος	Καθορίζεται στη δανειακή σύμβαση τράπεζας-επενδυτή.
Αποπληρωμές / Προπληρωμές	Σύμμετρη ικανοποίηση (pari passu) με Δάνειο Συγχρηματοδότησης.
Εξασφαλίσεις	Εμπράγματατες & Ενοχικές εξασφαλίσεις – Σύμμετρη ικανοποίηση (pari passu) με Δάνειο Συγχρηματοδότησης.
Υποχρεώσεις, Γεγονότα Καταγγελίας, Προϋποθέσεις Έκδοσης	Ανάλογα με τη φύση της επένδυσης, κατά την κρίση της Τράπεζας καθώς και βάσει υποχρεώσεων monitoring που προβλέπει το Δημόσιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το εν λόγω Πρόγραμμα.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Ως Δικαιούχος λήψης των δανείων ορίζεται καταρχήν κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πρόκειται να υλοποιήσει επιλέξιμη επένδυση, και:

α) Δεν αποτελεί:

- Πρόσωπο που έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα του ή έχει εγκατάσταση σε χώρες που περιλαμβάνονται στον εκάστοτε ισχύοντα ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών δικαιοδοσίας.
- Πρόσωπο που έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα του ή έχει εγκατάσταση σε χώρες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1675 (L 254).
- Πρόσωπο που έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα του ή έχει εγκατάσταση σε κράτος που βαθμολογήθηκε ως «μερικής συμμορφούμενο», «προσωρινά μερικής συμμορφούμενο» ή «μη συμμορφούμενο» από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.
- Πρόσωπο που έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα του ή έχει εγκατάσταση σε κράτος που περιλαμβάνεται στη «Δημόσια Δήλωση» της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης όπως εκάστοτε ισχύει.
- Πρόσωπο που έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα του ή έχει εγκατάσταση σε κράτος που περιλαμβάνεται στη δήλωση «Improving Global AML/CFT Compliance: On Going Process», όπως εκάστοτε ισχύει.

β) Περαιτέρω προϋποθέσεις και εξειδίκευση της περ. α) δύναται να ορίζονται στην οικεία σύμβαση της παρ. 1 του άρθρου 197 του ν. 4820/2021.

γ) Σε περίπτωση νομικού προσώπου, πέραν των προϋποθέσεων των περ. α) και β) ως Δικαιούχος νοείται γα) κάθε ιδιωτική επιχείρηση και ββ) κάθε επιχείρηση στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας, η κρατική συμμετοχή είναι μικρότερη ή ίση του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και γγ) κάθε επιχείρηση ανεξαρτήτως του ποσοστού κρατικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιό της που έχει στην κυριότητά της ή/και διαχειρίζεται δίκτυα ενέργειας, που αποτελούν φυσικό μονοπώλιο.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το Τ.Α.Α. είναι οι εξής:

- Αγορά, διαμόρφωση και χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις) γηπέδων. Η αγορά γηπέδου είναι επιλέξιμη εφόσον σχετίζεται άρρηκτα με το επενδυτικό σχέδιο και δεν ξεπερνά το 30% των επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης.
- Αγορά/κατασκευή και χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις) κτιρίων.
- Αγορά/κατασκευή και χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις) εξοπλισμού.
- Αγορά/κατασκευή και χρήση (αποσβέσεις/μισθώσεις) μεταφορικών μέσων.
- Αγορά/κατασκευή και χρήση (αποσβέσεις/συνδρομές) άυλων στοιχείων ενεργητικού.
- Μισθολογικό κόστος συνδεδεμένο με την επένδυση.
- Μετακινήσεις και εξοδολόγια.
- Υπηρεσίες τρίτων.
- Αναλώσιμα.
- Λειτουργικά έξοδα (επικοινωνία, ενέργεια, συντήρηση, μισθώματα, έξοδα διοίκησης, ασφάλιση κλπ.).
- Κόστος κεφαλαίων.
- Κεφάλαιο κίνησης (δαπάνες λειτουργίας, δαπάνες σχετικές με το συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης, ΦΠΑ, κλπ.).
- Δαπάνες προώθησης και επικοινωνίας (Marketing).

Το άθροισμα του κεφαλαίου κίνησης και των δαπανών προώθησης και επικοινωνίας δεν μπορούν να ξεπερνούν το 30% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση, τα πιστωτικά ιδρύματα δύναται να χορηγούν πρόσθετα δάνεια, καθ' υπέρβαση του ποσοστού του δανείου συγχρηματοδότησης, προκειμένου να καλύψουν μη επιλέξιμες της επένδυσης.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΥΨΟΥΣ ΔΑΝΕΙΟΥ ΤΟΥ Τ.Α.Α.

Το ύψος της χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από τον δανεισμό μέσω του Τ.Α.Α. υπολογίζεται σύμφωνα με την αξιοποίηση επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών στους πέντε (5) πυλώνες του δανειακού προγράμματος του Τ.Α.Α. καθώς και την κάλυψη συγκεκριμένων κριτηρίων ανά πυλώνα.

Α - Επενδυτικά σχέδια πράσινης μετάβασης

Αξιοποίηση επενδύσεων πράσινης μετάβασης, οι οποίες συνεισφέρουν στους πράσινους στόχους (green tagging) του Ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), τουλάχιστον σε ποσοστό 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

Ελάχιστος προϋπολογισμός επενδύσεων πράσινης μετάβασης, οι οποίες συνεισφέρουν στους πράσινους στόχους (green tagging) του ΕΣΑΑ, ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.	20%	40%	50%
---	-----	-----	-----

Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου Τ.Α.Α. επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού Σχεδίου.	30%	40%	50%
---	-----	-----	-----

Β - Επενδυτικά σχέδια ψηφιακού μετασχηματισμού

Αξιοποίηση επενδύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού, οι οποίες συνεισφέρουν στους ψηφιακούς στόχους (digital tagging) του ΕΣΑΑ, τουλάχιστον σε ποσοστό 10% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

Ελάχιστος προϋπολογισμός επενδύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού, οι οποίες συνεισφέρουν στους ψηφιακούς στόχους (digital tagging) του ΕΣΑΑ, ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.	10%	20%	40%
---	-----	-----	-----

Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου Τ.Α.Α. επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού Σχεδίου.	30%	40%	50%
---	-----	-----	-----

Γ - Επενδυτικά σχέδια καινοτομίας - έρευνας & ανάπτυξης

Κάλυψη επιλεξιμότητας ενός τουλάχιστον δείκτη καινοτομίας - έρευνας και ανάπτυξης και ταυτόχρονα αξιοποίηση ελάχιστου προϋπολογισμού επενδύσεων καινοτομίας - έρευνας και ανάπτυξης τουλάχιστον σε ποσοστό 10% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

Ελάχιστος προϋπολογισμός επενδύσεων καινοτομίας - έρευνας και ανάπτυξης ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.	10%	20%	40%
--	-----	-----	-----

Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου Τ.Α.Α. επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού Σχεδίου.	30%	40%	50%
---	-----	-----	-----

Δ - Επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων

Υφιστάμενη ή νέα συνεργασία, είτε δημιουργία νέου σχήματος που προκύπτει από εξαγορά / συγχώνευση.	Υφιστάμενες Συνεργασίες	Νέες συνεργασίες και εξαγορές/ συγχωνεύσεις
--	--------------------------------	--

Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου Τ.Α.Α. επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού Σχεδίου.	30%	40%
---	-----	-----

Η ποσόστωση του δανείου από τον πυλώνα υπολογίζεται ανεξαρτήτως προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου, εφόσον τεκμαίρεται η υφιστάμενη ή νέα συνεργασία, είτε δημιουργία νέου σχήματος που προκύπτει από εξαγορά / συγχώνευση.

Ε - Επενδυτικά σχέδια εξωστρέφειας

Υπαρξη :

- Μέσου όρου υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας επενδυτή τουλάχιστον στο 15% του κύκλου εργασιών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης τριετίας).
- Ελάχιστου προϋπολογισμού εξαγωγών του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον στο 15% των προβλεπόμενων συνολικών εσόδων του επενδυτικού σχεδίου (μελέτη βιωσιμότητας).

Εναλλακτικά: 1. Ελάχιστος μέσος όρος υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας επενδυτή ως ποσοστό του κύκλου εργασιών (οικονομικά στοιχεία τριετίας). 2. Ελάχιστος προϋπολογισμός εξαγωγών επενδυτικού σχεδίου ως ποσοστό των προβλεπόμενων συνολικών εσόδων του επενδυτικού σχεδίου (μελέτη βιωσιμότητας).	15%	30%	45%
Αντίστοιχη ποσόστωση δανείου Τ.Α.Α. επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.	30%	40%	50%
Στον πυλώνα αυτόν περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων τουριστικών καταλυμάτων, σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων και συγκροτημάτων τουριστικών κατοικιών. Η ποσόστωση δανείου Τ.Α.Α. επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται αυτοτελώς στο 40%, ανεξαρτήτως οικονομικών στοιχείων του επενδυτή ή προβλέψεων εσόδων του επενδυτικού σχεδίου.			
Η ποσόστωση του δανείου από τον πυλώνα υπολογίζεται ανεξαρτήτως προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου, εφόσον τεκμαίρεται η ύπαρξη υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας του επενδυτή ή εναλλακτικά η πρόβλεψη προϋπολογισμού εξαγωγών στο Ε/Σ. Το ποσοστό της εξαγωγικής δραστηριότητας (υφιστάμενης ή προβλεπόμενης) καθορίζει την ποσόστωση του δανείου Τ.Α.Α.			
Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο είναι επιλέξιμο σε παραπάνω από έναν πυλώνες, οι ποσοστώσεις των πυλώνων αθροίζονται, το δε άθροισμα δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%). Στην περίπτωση που ένα επενδυτικό σχέδιο δεν είναι επιλέξιμο στους πυλώνες πράσινης μετάβασης, ψηφιακού μετασχηματισμού, καινοτομίας - έρευνας και ανάπτυξης ή εξωστρέφειας, λόγω μη κάλυψης των ελάχιστων ποσοστών, είναι επιλέξιμο με αυτοτελή ποσόστωση Δανείου Τ.Α.Α. στο τριάντα τοις εκατό (30%), εφόσον το άθροισμα των ελάχιστων ποσοστών των ανωτέρω πυλώνων ανέρχεται σε τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) {(Ποσοστό Α+ Ποσοστό Β+ Ποσοστό Γ+ Ποσοστό Δ) ≥ 30%}.			

ΠΥΛΩΝΑΣ ΔΑΝΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Τ.Α.Α.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
Αναφορικά με τα Δάνεια Τ.Α.Α., τα οποία συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, επιλέξιμες είναι οι επενδύσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΕ) 651/2014, 1407/2013 και 1408/2013.	
Α. Πράσινη Μετάβαση	Αξιοποίηση προϋπολογισμού επενδύσεων πράσινης μετάβασης, οι οποίες συνεισφέρουν στους πράσινους στόχους (green tagging) του ΕΣΑΑ, τουλάχιστον στο 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Τα επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν στην εν λόγω κατηγορία δύνανται να ταξινομούνται στις παρακάτω υποκατηγορίες επενδύσεων: <ul style="list-style-type: none"> ■ Πράσινες Τεχνολογίες ■ Πράσινες Ικανότητες ■ Βιοποικιλότητα ■ Ενεργειακή Απόδοση ■ Ανακαίνιση Κτιρίων ■ Κυκλική Οικονομία ■ Προώθηση Βιώσιμης Ανάπτυξης ■ Δημιουργία Θέσεων Εργασίας ■ Διαφύλαξη Ενεργειακής Ασφάλειας
Β. Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Αξιοποίηση προϋπολογισμού επενδύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού, οι οποίες συνεισφέρουν στους ψηφιακούς στόχους (digital tagging) του ΕΣΑΑ, τουλάχιστον στο 10% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Τα επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν στην εν λόγω κατηγορία δύνανται να ταξινομούνται στις παρακάτω υποκατηγορίες επενδύσεων: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ψηφιοποίηση παρεχόμενων υπηρεσιών ■ Ψηφιακές υποδομές και υποδομές δεδομένων ■ Συνεργατικούς σχηματισμούς ■ Κόμβους ψηφιακής καινοτομίας και ανοικτών ψηφιακών λύσεων ■ Ψηφιοποίηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ)
Γ. Καινοτομία, έρευνα και ανάπτυξη	Κάλυψη επιλεξιμότητας ενός τουλάχιστον δείκτη καινοτομίας - έρευνας και ανάπτυξης και ταυτόχρονα ύπαρξη ελάχιστου προϋπολογισμού επενδύσεων καινοτομίας- έρευνας και ανάπτυξης τουλάχιστον στο 10% του συνολικού προϋπολογισμού του. Οι δείκτες παρουσιάζονται ως εξής:

Δείκτες καινοτομίας

- Χρηματοδότηση διδακτορικών ερευνητών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM) από το ΕΣ.
- Ποσοστό των νέων θέσεων εργασίας STEM ως προς το σύνολο των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργεί το ΕΣ.
- Επενδυτικό σχέδιο μικρομεσαίας επιχείρησης με το οποίο δημιουργείται **νέο προϊόν** (όχι νέο brand).
- Επενδυτικό σχέδιο μικρομεσαίας επιχείρησης με το οποίο δημιουργείται **νέα υπηρεσία** (όχι νέο brand).
- Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει δαπάνες **κατοχύρωσης trademark** σε μια χώρα του συστήματος MADRID, εφόσον δημιουργεί νέο προϊόν ή νέα υπηρεσία.
- Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει δαπάνες **κατοχύρωσης design** σε μια χώρα του συστήματος HAGUE.
- Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό προϊόντων από το επενδυτικό σχέδιο στις κατηγορίες ΚΑΔ 21, 26, 27, 28, 29 και 30.
- Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό υπηρεσιών από το επενδυτικό σχέδιο στις κατηγορίες ΚΑΔ 58.2, 62, 63, 71.2 και 72.

Δείκτες Έρευνας και Ανάπτυξης

- Το αντικείμενο της έρευνας θα πρέπει να σχετίζεται με τις θεματικές ενότητες του Horizon Europe.
- Το αντικείμενο της έρευνας θα πρέπει να σχετίζεται με τις θεματικές ενότητες της στρατηγικής ευφυούς εξειδίκευσης της Ελλάδας (RIS3).
- Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει τη διεξαγωγή συστηματικής βιομηχανικής έρευνας ή / και πειραματικής ανάπτυξης.
- Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει τη διεξαγωγή της έρευνας από έμπειρη ερευνητική ομάδα με πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου.
- Το αντικείμενο της έρευνας στοχεύει στην δημιουργία νέων προϊόντων / υπηρεσιών ή τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων / υπηρεσιών.
- Το αντικείμενο της έρευνας στοχεύει στη δημιουργία νέων ή στη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων μεθόδων παραγωγής, διάθεσης και εφαρμογής των προϊόντων/ υπηρεσιών.
- Ο επενδυτής ή / και οι κύριοι ερευνητές της ερευνητικής ομάδας έχουν συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το Ελληνικό Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από άλλη χώρα του ΟΟΣΑ κατά την πενταετία πριν την αίτηση δανειοδότησης.
- Ο επενδυτής έχει λάβει βεβαιώσεις δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας από την ΓΓΕΚ (πρώην ΓΓΕΤ), κατά την πενταετία πριν την αίτηση δανειοδότησης, στις οποίες περιλαμβάνονται δαπάνες των κυρίων ερευνητών της ερευνητικής ομάδας.
- Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει δαπάνες κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας σε μια χώρα του συστήματος Patent Cooperation Treaty (PCT).

Δ. Οικονομίες κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων

Υφιστάμενη ή νέα συνεργασία, είτε δημιουργία νέου σχήματος που προκύπτει από εξαγορά / συγχώνευση. Ως συνεργασία νοείται η δραστηριότητα που διέπεται από μακροχρόνιες (με συμβατική ή πραγματική διάρκεια μεγαλύτερη της πενταετίας) δεσμευτικού χαρακτήρα συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ μη συνδεδεμένων επιχειρήσεων με σκοπό την από κοινού προώθηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (προμηθευτικές συνεργασίες, εξαγωγικές συνεργασίες, συμβολαιακή γεωργία, δικαιόχρηση (franchise), κοινά έργα έρευνας και ανάπτυξης, μεταξύ άλλων), είτε με τη δημιουργία νομικών προσώπων με τις ίδιες ανωτέρω επιδιώξεις (κοινοπραξίες, συνεταιρισμοί, οργανώσεις και ομάδες παραγωγών ανεξαρτήτως νομικού τύπου, μεταξύ άλλων). Η επιλεξιμότητα των επενδυτικών σχεδίων καθορίζεται ως εξής:

- **Υφιστάμενες Συνεργασίες**
 - Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δέσμευση του επενδυτή ότι

θα συνεχίσει να μετέχει σε υφιστάμενο συνεργατικό σχηματισμό μεταξύ μη-συνδεδεμένων επιχειρήσεων, τουλάχιστον κατά την επόμενη πενταετία.

- Ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά τα τρία (3) προηγούμενα έτη, είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά 50% του κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου με τον μεγαλύτερο μέσο κύκλο εργασιών μεταξύ των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά την ίδια περίοδο.
- Τουλάχιστον το 20% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αφορούν τις επενδυτικές δαπάνες που γίνονται σύμφωνα με τη σύμβαση συνεργασίας.

■ **Νέες Συνεργασίες**

- Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δέσμευση του επενδυτή ότι θα συμμετέχει σε νέο συνεργατικό σχηματισμό μεταξύ μη-συνδεδεμένων επιχειρήσεων, τουλάχιστον κατά την επόμενη πενταετία.
- Ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά τα τρία (3) προηγούμενα έτη, είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά 50% του κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου με τον μεγαλύτερο μέσο κύκλο εργασιών μεταξύ των νομικών προσώπων που μετέχουν στην συνεργασία κατά την ίδια περίοδο.
- Τουλάχιστον το 20% των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου αφορούν τις επενδυτικές δαπάνες που γίνονται σύμφωνα με τη σύμβαση συνεργασίας.

■ **Εξαγορές και συγχωνεύσεις**

- Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει νέο σχήμα, το οποίο προκύπτει από εξαγορά ή συγχώνευση η οποία ολοκληρώθηκε κατόπιν της δημοσίευσης της υπουργικής απόφασης.
- Ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών των νομικών προσώπων, σε επίπεδο ομίλου, που μετέχουν στην συγχώνευση ή εξαγορά κατά τα τρία (3) προηγούμενα έτη είναι μεγαλύτερος κατά τουλάχιστον 50% του κύκλου εργασιών του νομικού προσώπου, σε επίπεδο ομίλου, με το μεγαλύτερο μέσο κύκλο εργασιών μεταξύ των νομικών προσώπων, σε επίπεδο ομίλου, που μετέχουν στην εξαγορά ή συγχώνευση κατά την ίδια περίοδο.

ΣΤ. Εξωστρέφεια

Η επιλεξιμότητα των επενδυτικών σχεδίων καθορίζεται με την ύπαρξη εναλλακτικά:

a) Μέσου όρου υφιστάμενης εξαγωγικής δραστηριότητας επενδυτή τουλάχιστον στο 15% του κύκλου εργασιών του. Εξετάζονται τα οικονομικά στοιχεία τριετίας του επενδυτή, εναλλακτικά το μερίδιο του κύκλου εργασιών το οποίο πραγματοποιείται με πιστωτικές κάρτες εξωτερικού ή εμβάσματα.

b) Ελάχιστου προϋπολογισμού εξαγωγών του επενδυτικού σχεδίου τουλάχιστον στο 15% των προβλεπόμενων συνολικών εσόδων του επενδυτικού σχεδίου (μελέτη βιωσιμότητας).

Αυτοτελώς, είναι επιλέξιμα τα επενδυτικά σχέδια τουριστικών καταλυμάτων, επενδύσεων σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων καθώς και συγκροτημάτων τουριστικών κατοικιών που περιλαμβάνουν τουλάχιστον 5 ανεξάρτητες τουριστικές κατοικίες.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Το επενδυτικό σχέδιο ελέγχεται ως προς την ύπαρξη επένδυσης στην ελληνική επικράτεια και ειδικότερα επιλέξιμης επένδυσης, με βάση τον κατάλογο αποκλειόμενων δραστηριοτήτων και τις επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες, σύμφωνα με την απόφαση της

παρ. 1 του άρθρου 196 του ν. 4820/2021. Η διαδικασία ελέγχου της επιλεξιμότητας των επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο χρηματοδότησης τους από τα Δάνεια Τ.Α.Α. περιλαμβάνει:

- την αξιολόγηση της δυνατότητας δανειοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τραπεζικούς όρους, από το πιστωτικό ίδρυμα,
- τον κατ' αρχήν έλεγχο από το πιστωτικό ίδρυμα της επιλεξιμότητας προκειμένου να αποκλείσει αυτά που προδήλως δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας,
- τον έλεγχο από τον αξιολογητή των ακόλουθων για το επενδυτικό σχέδιο:
 - τον έλεγχο ύπαρξης επιλέξιμου επενδυτικού σχεδίου,
 - τον έλεγχο της επιλεξιμότητας του επενδυτικού σχεδίου με την Αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (Do No Significant Harmprinciple - DNSH),
 - τον έλεγχο της επιλεξιμότητας του επενδυτικού σχεδίου ως προς τους επενδυτικούς στόχους του δανειακού προγράμματος του Τ.Α.Α., καθώς και τον υπολογισμό της ποσόστωσης του δανείου Τ.Α.Α. επί του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου,
 - τον χαρακτηρισμό του επενδυτικού σχεδίου ως προς την παρέμβασή του σε σχέση με την επίτευξη των στόχων για την κλιματική αλλαγή και των περιβαλλοντικών στόχων, καθώς και την παρέμβαση του για τη στήριξη για τη ψηφιακή μετάβαση και τον υπολογισμό της συνεισφοράς του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου στους πράσινους και ψηφιακούς στόχους (Green and Digital Tagged investment budget),
 - τον έλεγχο της συμβατότητας του παρεχόμενου επιτοκίου ως προς τις κρατικές ενισχύσεις
 - την κατηγοριοποίηση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου στους (5) άξονες επιλέξιμων δράσεων, όπου αρμόζει, εξασφαλίζοντας ότι η ανωτέρω κατηγοριοποίηση αντανακλάται στους σχετικούς ισολογισμούς,
 - την καταγραφή των δαπανών εξωστρέφειας με βάση τις παρελθούσες οικονομικές καταστάσεις, και
 - τη λογιστική κατηγοριοποίηση των επενδυτικών δαπανών με βάση τις οικονομικές καταστάσεις σε περίπτωση διενέργειας εκ των υστέρων ελέγχου καθώς και
 - την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης, ήτοι της παράλληλης χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών από τον μηχανισμό του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αναφορικά με τον έλεγχο του επενδυτικού σχεδίου ως προς τη συμβατότητά του με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Εξετάζεται εάν το ζητούμενο επιτόκιο από το επενδυτικό σχέδιο είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το επιτόκιο αναφοράς (reference rate), όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής (2008/C 14/02), του επενδυτικού σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, το Δάνειο Τ.Α.Α. δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση και ολοκληρώνεται θετικά ο έλεγχος της συμβατότητας του επενδυτικού σχεδίου ως προς τις κρατικές ενισχύσεις.

Υπολογισμός επιτοκίου Αναφοράς με βάση την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκή Επιτροπής 2008/C 14/02

Το επιτόκιο αναφοράς υπολογίζεται με βάση το Βασικό Επιτόκιο της χώρας συν περιθώρια του παρακάτω πίνακα, που θα εφαρμόζονται ανάλογα με τη βαθμολογία της οικείας επιχείρησης και τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις.

ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΒΑΣΗΣ	ΔΑΝΕΙΑ ΠΕΡΙΩΘΩΡΕΙΑ ΣΕ ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΑΣΗΣ				
	Κατηγορία Βαθμολόγησης Επιχείρησης		Εξασφαλίσεις		
Καθορίζεται με βάση την (2008/C 14/02) ανακοίνωση της Επιτροπής και υπολογίζεται σύμφωνα με το επιτόκιο βάσης της χώρας (τρέχον -0,45%)			Υψηλές	Συνήθεις	Χαμηλές
	Υψηλή	AAA-A	60	75	100
	Καλή	BBB	75	100	220
	Ικανοποιητική	BB	100	220	400
	Χαμηλή	B	220	400	650
	Κακή/ Οικονομικές δυσχέρειες	CCC και κάτω	400	650	1000

2. Στην περίπτωση που το ζητούμενο επιτόκιο είναι μικρότερο του επιτοκίου αναφοράς, τότε το δάνειο του Τ.Α.Α. αποτελεί

κρατική ενίσχυση και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 ή στον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 ή στον Κανονισμό (ΕΕ) 702/2014 ή στον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 ή σε εγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατά περίπτωση, όπως τα ανωτέρω δύναται να εξειδικεύονται στις οικείες προσκλήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων για την υποβολή αιτήσεων προς δανειοδότηση. Ουσιαστικά εξετάζεται η συμβατότητα των επιλέξιμων δαπανών με τους κανονισμούς σάρρευσης και προστίθενται οι λοιπές ενισχύσεις που έχει λάβει ο επενδυτής

Υπολογισμός Ακαθάριστου Ισοδύναμου Επιχορήγησης "GGE"

GGE = TILFNPV – TIBLNPV

TILFNPV συνολικός τόκος του δανείου του Τ.Α.Α. (σε Καθαρή Παρούσα Αξία)

TIBLNPV συνολικός τόκος του δανείου Τ.Α.Α. με το επιτόκιο αναφοράς (σε Καθαρή Παρούσα Αξία)

Σε περίπτωση που το TILFNPV είναι ίσο ή μεγαλύτερο του TIBLNPV τότε δεν θεωρείται ότι υφίσταται κρατική ενίσχυση στο δάνειο του Τ.Α.Α..

Λοιπές κρατικές ενισχύσεις που έχουν ληφθεί από τον Επενδυτή

ΑΠΟΚΛΕΙΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΤΟΥ Τ.Α.Α.

Δραστηριότητες που απαγορεύονται από την κείμενη εθνική νομοθεσία.
Δραστηριότητες που περιορίζουν τα ατομικά δικαιώματα και τις ατομικές ελευθερίες ή παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
Στον τομέα των αμυντικών δραστηριοτήτων, η χρήση, ανάπτυξη ή παραγωγή προϊόντων και τεχνολογιών που απαγορεύονται από το ισχύον διεθνές δίκαιο.
Προϊόντα και δραστηριότητες που συνδέονται με τον καπνό (παραγωγή, διανομή, μεταποίηση και εμπόριο).
Δραστηριότητες που εξαιρούνται από τη χρηματοδότηση σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του κανονισμού Horizon Europe.
Τυχρά παιχνίδια (δραστηριότητες παραγωγής, κατασκευής, διανομής, μεταποίησης, εμπορίου ή λογισμικού).
Εμπόριο του σεξ και συναφείς υποδομές, υπηρεσίες και μέσα.
Δραστηριότητες που αφορούν ζώα ζώα για πειραματικούς και επιστημονικούς σκοπούς, εφόσον δεν υπάρχει εγγύηση για τη συμμόρφωση με την σχετική Ευρωπαϊκή Σύμβαση.
Δραστηριότητα ανάπτυξης ακινήτων, ωστόσο, οι δραστηριότητες στον τομέα των ακινήτων που σχετίζονται με τους στόχους του Τ.Α.Α. και εντάσσονται σε έναν εκ των πέντε πυλώνων του δανειακού προγράμματος του Τ.Α.Α., είναι επιλέξιμες.
Χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες που αποσκοπούν σε εκποίηση περιουσιακών στοιχείων καθώς και δραστηριότητες τραπεζικών ιδρυμάτων και συνδεδεμένων με αυτά επιχειρήσεων που ασκούν χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες.
Παροπλισμός, λειτουργία, προσαρμογή ή κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.
Δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης. Επιλέξιμα είναι τα έργα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο παράρτημα III της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01).
Δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της ΕΕ (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς που ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής. Υφίστανται εξαιρέσεις.
Δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας. Υφίστανται εξαιρέσεις.
Δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία όπου η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον. Υφίστανται εξαιρέσεις.